

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 2497 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhidiecezei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Iubitului cler și popor din arhidieceza noastră, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.

Având în vedere §§-ii 89 și 90 din Statutul Organic, convocăm și prin aceasta declarăm convocat Sinodul ordinar al arhidiecezei noastre în biserica catedrală din Sibiu în *Dumineca Tomii*, adică la 10/23 April a. c. la 9 ore a. m., când se vor începe ritualele bisericești, iar după acestea va urma deschiderea sinodului în localul designat spre acest scop.

Sibiu, la 23 Martie 1922.

Nicolae

arhiepiscop și mitropolit.

La Dumineca Floriilor

«Osana» — și «să se restignească».

Acestea sânt cuvintele prin cari evanghelia Domnului caracterizează pentru eternitate zilele mari în cari intrăm cu Dumineca Floriilor.

Poporul cunoaște pe Împăratul său, i se pleacă și i se închină strigându-i «Osana» — ear după câteva zile acel popor cu furie sălbatică îi strigă «să se răstignească».

Celce a dat lumină orbilor, Celce a înviat morții, Celce ține în mâinile sale toate — primește triumful pe care îl pregătește poporul; dar își continuă în același timp opera, pentru care a venit pe pământ. Se supune crucii și morții.

Trebuiau să se plinească Scripturile.

Fiul omenesc trebuia să se dea pe sine patimilor și morții, pentruca a treia zi să învieze.

Trebuia în același timp ca pildă vecinică să stabilească pe pământ Împăratul cerurilor despre nestatornicia lumii acesteia.

Stăpânire și domnie lumească așteaptă omul dela Mesia cel făgăduit. În această așteptare omul strigă osana celui ce vine întru numele Domnului; dar când Domnul îi spune, că «împărăția mea nu este din lumea aceasta» — atunci omul strigă Împăratului cerurilor «să se răstignească».

Iată aici natura omului înfățișată de evanghelia în adevărata ei stare.

Voință prea înaltă și taină ascunsă și nepătrunsă este venirea Mântuitorului pe pământ.

În planul divin nimic nu se schimbă.

Mai înainte de veci hotărâte erau toate cele ce avea să se întâmple.

S'au hotărât și s'au întâmplat toate, pentru-ca «cuvântul trup să se facă». Trebuia, ca cel ce a zis oamenilor: «învațați dela mine, că blând sânt și smerit cu inima», să se facă pe sine pildă vecinică de statornicie și abnegațiune față

de undele și valurile mânate de vânturi, în forma cărora ne prezintă evanghelia și experiența gândurile și păreriile oamenilor.

Blăndețe și smerenie ne-a învățat Domnul cu cuvântul. Blăndețe și smerenie ne-a arătat cu fapta, când îi striga poporul osana. Blăndețe și smerenie, abnegațiune și iertare ne-a învățat Domnul pe cruce, zicând celor ce îl batjocoreau și chinuiau: «Doamne iartă-le, că nu știu ce fac».

Intrăm astăzi în sfânta biserică, ca să ne închinăm Domnului și Dumnezeului nostru, ținând în mâinile noastre stâlpi întru aducerea aminte a evenimentului celui mare petrecut pe calea către sfânta cetate cu ocaziunea intrării triumfale a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos în Ierusalim.

Ne deosebim noi ceice astăzi luăm și ținem în mâinile noastre stâlpi în sfânta biserică și în casele noastre de poporul carele a purtat stâlpi de finic la intrarea triumfală a Mântuitorului în sfânta cetate.

Știm adică cei de astăzi, că stăpânirea și împărăția Mântuitorului asupra lumii s'a arătat și s'a dovedit pentru eternitate prin moartea Domnului pe cruce pentru păcatele noastre și prin învierea Lui cea de a treia zi.

Iar aceasta s'a întâmplat, pentru-ca să se îmbine cerul cu pământul, să se bucure pământul de darurile și bogăția spirituală a cerului, și cerul să domnea-

FOIȘOARA

Cartea Cărților

Cărțile nu sânt lucruri moarte. Ele sânt potențele gândirilor și ale simțimentelor în flăcări și sânt menite să producă și în sufletul cititorului căldura și înălțarea din clipa zămislirii în autor. Cărțile care închid într'însele adevăruri vii, nu pier și concentrează simțirea și cugetarea omenirii devenind proprietatea ei sufletească. O astfel de scriere e *Cartea Cărților*. Ce minunată carte pentru neamurile, pe care le-a înălțat în stadiu superior de viață, pentru indivizii, cari nu se mai pot desface din mrejele idealelor ei!

Multe lucruri pe lume deșteaptă mirarea omului. «Iscondirea corăbiilor ne umple de admirație — zice filosoful Bacon, — pentrucă trec dintr'un loc în altul bogățiile prisositoare și împreună țări și neamuri, — dar e cu atât mai vrednică de admirat cartea, ce străbate peste oceanul vremii și face ca vremuri și locuri atât

de depărtate să ne împărtășească înțelepciunea, bucuriile și nădejdiile de altă dată!»

De 19 sute de ani biblia a plecat în lume să o cucerească, arătând oamenilor spre cine să întindă mâinile și cum să trăească.

Din Palestina a luat drumul spre apus și l-a nobilitat. Orientul n'a primit-o și a rămas ceeace a fost, încremenit în formele vieții milenare. Însă popoarele apusului cari o au deschis și au scormonit în adâncimile ei, au străbătut prin radicale prefaceri materiale și spirituale. Au înfruntat piedeci și-au stors biruințe, pe care nu le-ar fi putut garanta nici invenții tehnice științifice, nici sisteme nouă filosofice, nici răboaie. Acestea au contribuit și ele la progresul general schimbând fața vremurilor, dar mărimea lor probabil că ar fi rămas sterilă și efemeră, dacă n'ar fi premers trezirea înțelegerii și a simțirii pentru tot ceeace este nobil și neperitor de biblie.

Puterea sălășluită în această carte și spiritul care transpiră din ea, a deșteptat în neamuri și în indivizi energii amorțite, de care nu-și puteau da seamă nici a le bănuși, le-a cul-

tivat și le-a adus în acord cu armonia vieții divine.

Omul în lumina bibliei e desbrăcat de orice prerogativă socială și se recunoaște de «Mesia Creațiunii». El stă pe insula vieții încurjurat de mistere profunde.

Ea ne binecuvintează în leagăn, jumătate din creștini purtăm nume luate din ea, se bucură împreună cu noi, ne mângăie la năcaz, și în școala suferinței izbăvitoare ne nobilitează.

Biblia înalță pe om mai sus decât este, ne învață cum să ne rugăm, punându-ne înainte cuvintele sacre în care s'au rugat protopărinții și patriarhii. Omul timid privește prin fereastra Scripturii în noianul vremii lărgindu-i priveliștea ce încadrează lupta vieții, nu se teme a porni singur, știe încotro merge și la ceasul morții îi aduce înger străjuitor. Mângăie soția și orfanii la marginea proaspătului mormânt.

Cu surâs pe buze în recunoașterea nezăbuvitoare, îndeamnă pe martirii adevărului să se urce pe rugul de jertfă pregătit de ignoranți și răutăcioși. Ne lasă să cunoaștem și să simțim și prăpastia perversității omenești. O

scă pe pământ, ca să înalțe pe om la desăvârșirea pentru care este creat.

Acest triumf îl sărbăm noi astăzi ținând în mâinile noastre stălpărilor biruinței.

Lumea să schimbe neîntrerupt, și lucrare omenească nu există, care să nu fie neîncetat supusă schimbării. Numai o singură instituție există pe pământ, care ținând strict la principiile sale, nu numai că nu se schimbă nici odată, ci vecinic reîntinerește, pentruca reîntinerindu-se pe sine, să reîntinerească viața și dezvoltarea popoarelor. Iar această instituție este biserica Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Această schimbare se arată cu deosebire în diferitele curente ce se formează în lume și între oameni, cari preocupă, și de multe ori conduc omenirea spre diferite nenorociri și calamități, prin cari se împiedecă dezvoltarea spirituală-morală a neamului omenesc.

În fața acestei împrejurări cât este de sublimă puterea și principiile sfintei evanghelii!

Evangelia Domnului ne arată calea cea dreaptă și ne ferește de orice curent care ar împiedeca dezvoltarea și înaintarea neamului omenesc în mersul său spre perfecțiunea creștinească, ear stălpărilor pe cari le ținem astăzi în mâinile noastre, simbolizează ferirea și emanciparea noastră de orice ideie, carea ne poate împiedeca în dezvoltarea și supunerea voinței noastre, voinței lui Dumnezeu.

Unirea Basarabiei

— Din desbaterile parlamentului —

În ședința senatului dela 3 April 1922 dl Gropa, senator de Chișinău, dă citire proiectului de lege pentru ratificarea tratatului de unire a Basarabiei cu România, încheiat la Paris la 28 Octombrie 1920.

Arhiepiscopul Gurie exprimă adâncă bucurie ce simte de a vedea înfăptuită unirea Basarabiei cu patria mamă și în formă, căci de fapt această unire era de mult făcută în inimile tuturor basarabenilor. (Aplauze îndelung repetate).

Propune ca acest proiect al unirii să fie adoptat prin aclamațiune. (Aplauze vii).

Dl *președinte* consultă senatul dacă aprobă propunerea făcută de I. P. S. S. Arhiepiscopul Gurie.

Întreg senatul se ridică în picioare, izbuind în aplauze frenetice și ovațiuni. Proiectul unirii Basarabiei este astfel adoptat în unanimitate.

expune fără cuvânt de mustrare pentru cei rătașiți, fără cuvânt legănat de compătimire, ca vremea și fiecare cititor să rostească osânda sau mila, după cum le e firea și bunul simț.

Între-agă Cartea e presărată cu numele lui Dumnezeu și se simțește cum El caută de mântuirea zidirii Sale, ear omul, în sbuciumul său năzuiește a se împreuna cu El.

Sânt istorii blânde, când neamul omenesc L-a aflat, și înfricoșate când s'a abătut dela El.

Goethe zicea că soliditatea vieții morale a unui neam stă în raport direct cu atitudinea ce o are față de biblie, ear fecunditatea unui scriitor atârână de gradul lui de religiositate. Reformatori sociali, bărbați de știință, scriitori și artiști geniali au poposit cu drag în umbra bibliei, s'au inspirat dela adevărurile ei, le-au prefăcut pe înțelesul contemporanilor.

Importanța și valoarea ei nu o au contestat nici necredincioșii.

E caracteristică și prețioasă mărturisirea ce o face filosoful agnostic Huxley, care socotea rostirea cuvântului Dumnezeu — ca un chimbălaș răsunător. El zice în esaiul său, Știință și Edu-

Preotul și vestirea evangheliei

— Cuvânt, la deschiderea conferinței preoțești de primăvară, rostit de părintele protopop din Deva Dr. Ioan Dobre —

On. adunare ordinară, — De câte ori glasul de chemare al asociației clerului nostru ne smulge din ocupația zilnică de șablon și ne întrunim în conferință, ca să ne mai vedem și să ne apropiem sufletește unii de alții, spre a afla căi nouă de perfecțiune pe sama noastră ca să ne putem îndeplini cu vrednicie misiunea primită dela Isus Hristos: mântuirea creștinului prin mijlocirea sfintei evanghelii, — de atâtea ori simțim, cred cu toții, o stare sufletească plină de bucurie, și o caldă nădejde ne înviorază sufletele, știind-ne că nu mai sântem izolați, ci formăm un corp bine încheiat prin aceleași credințe, purtat de aceleași gândiri și dorințe, a căror esență este fericirea neamului nostru.

A încălzi inima lui pentru tot ce-i frumos și bun, a deschide drumurile lumii prin slovele cărții, și a-l salva din gura prăpastiei apropiindu-l de Dumnezeu, turnându-i duh nou în întreaga-i ființă, eată o problemă care nicio dată n'a fost așa de arzătoare, ca în zilele noastre.

Căci, dacă în trecut, n'a putut fi înmărtășit poporul nostru, ținut în iobăgie și robotă cu preoții lui cu tot, — de binefacerile cele mai mici ale culturii — în era libertății, ce ne-a hărăzit-o dreptatea divină, voința noastră de a repara prin muncă urgia vremurilor pline de umilințe, de împilare și întunec, — nu mai dă de nici o stavilă.

O scurtă reprivire în trecutul nostru, ne va arăta gradul de înapoiere culturală, în care se găsea atât poporul, cât și preoțimea.

Școale pe seama românilor se găseau de tot puține, pe ici pe colea în secolul al 17 și 18. Ear candidați de preoție abia știau ceva citi, scrie și cântările bisericesti, după cum li se propuneau de umili călugări prin mănăstirile Silvașului, Vadului, Bistriței, Geoagiului ș. a. Dorul preoției era pe atunci o moștenire familiară și rar sate în care să nu se afle 2—3 preoți. Despre Dreptul canonic, Pastorală, Dogmatică, nici noțiuni simple nu aveau. La demnitatea sa cerdotală, — ne spune scriitorul veacului 17. Frejberger — nepremergând nici o examinare, se urcau cu pași liberi aceia cari nici Tatăl nostru, nici numărul tainelor nici învățătura din catechismul creștinesc nu știau.

Ei pomeniau la sf. liturghie pe patriarhul Tarigradului, fără a spune odată batăr predică din capul lor, căci n'aveau știință, — citeau numai cazonia. Plăteau apoi dijmă ca oricare mirean, și cu sudoarea frunții purtau plugul pe brazdă, alături dn păstorii lor.

Într-o astfel de epocă nu putea fi vorba de înaintare, de propășire, — aceasta e un adevăr ca lumina soarelui.

Starea de înapoiere, socotind, că e vorba de sec. 17, nu ne poate tocmai uimi, punând o în față icoanei, ce ne zugrăvește cultura ne-

cație: «Sentimentul religios, care e temelul caracterului, se desprinde din cunoașterea bibliei, pe care nu o poate înlocui cu succes nici o altă carte omenească, pentru că ea e cea mai vastă depozitară de frumusețe morală și măreție. Cel din urmă om dela țară care n'a ieșit nicăiri din satul său, citind această carte minunată câștigă cunoștințe despre țări și civilizații, de neamuri și de un trecut grandios fiind transportat peste veacuri la obârșia celor mai bătrâne neamuri ale lumii. Cunoașterea bibliei așază pe om între două eternități și dobândește sau binecuvântarea sau osânda veacurilor, după cum se alătură, de partea virtuții, sau a păcatului».

Tr. Scorobăț

Revista Cosinzeana. Numărul de Paști al revistei ilustrate *Cosinzeana* din Cluj, se va trimite la cerere gratuit tuturor aceloră, cari vreau să cunoască și să aboneze această revistă. Ilustrată bogat, cu articole interesante, cu proză și versuri alese, revista Cosinzeana oferă familiilor și tuturor cititorilor iubitori de lectură, cele mai variate pagini de citit.

mului nostru din principatul liber al Muntelui de acum 100 ani. În opșorul, mult apăsător și de dl N. Iorga, «Insemnare a călătoriei mele», marele boer C. Goleșcu își descarcă toată durerea sa pentru întunecul și barbaria țării sale. Redău aici un pasagi cu un palid și dureros reflex al vremii:

«Sânt mulți boeri și cucoane, scrie el, cari au fost pe la ospățuri, chemați de preoții de pe la satele dimprejurul Brașovului, aduceți-vă aminte cu ce fel de oameni ați vorbit, întoarceți-vă ochii și la preoții noștri și lăcrămați, hotărând, că acele venituri mănăstirești să se întrebuințeze chiar spre învățătura preoților, îmbrățișând adevărata virtute, facerea de bine, iubirea cătră turmele, ce li se încredințează întru adevăr pătimind, întocmai ca o maică pentru copiii ei. Căci toți acei preoți, după cum am mai cuvântat, sânt siliți să cuvinteze cătră toți copiii satului din mica nevârstnicie și până la ziua căsătoriei: cum li se cuvine să și poarte datoriile cele cătră împărat, cum și cătră părinți cu mare supunere și ascultare și cu grijă. Să fie foarte muncitori gonind lenevirea, căci viața trăndavă este scârboasă, și lui Dumnezeu, și oamenilor.

«Acestea sânt datori preoții în toată săptămâna într-o zi să cuvinteze cătră toți copiii satului, la slujba preoțească; ear nu ca aceia, cari așa cuvintează în biserică, încât nici ei nu pricep ce zic, nici norodul, care ascultă... Eată dar, că cel dintâi și mai temeinic folos al omenirii îl revarsă preoții».

(Va urma)

Conferința episcopilor maghiari

În ziua de 30 Martie 1922 s'au întrunit, pentru prima oară în România întregii toți episcopii maghiari într-o conferință, la București, pentru a discuta și regula chestiunile școalelor confesionale maghiare. La această conferință au participat: Gustav Mailat, episcopul rom. cat. de Alba Iulia, Carol Nagy, episcopul reformat, și din partea episcopului unitar Iosef Ferencz, care e bolnav, a fost secretarul episcopal Coloman Kovacs. Afară de episcopi au mai luat parte la conferință și d-nii miniștri Angelescu și Zigre, și senatorul Ștefan Paal și deputatul Gheorghe Bernády.

Despre rezultatul conferinței publice următoarele ziarul 5 Ora Ujság:

S'a arătat reprezentanților guvernului situația precară în care se află școalele confesionale maghiare de trei ani încoace. În conducerea acestor școale s'au amestecat autoritățile civile și resorturile din Cluj, prin ceea ce s'a slăbit foarte mult școala confesională. S'a atras atențiunea guvernului asupra împrejurării, că statul român nu a luat încă nici o dispozițiune relativ la subvențiunile și ajutoarele acordate de statul ungar școalelor confesionale. În decursul discuțiilor, dl ministru Angelescu a arătat multă bună voință față de cauza școalelor noastre. Conferința a hotărât, că în decursul lunii April să se întrunească din nou la București, cu care ocaziune se vor lua hotărâri și dispozițiuni definitive.

În apărarea preoților

Pentru justificarea atitudinii politice a preoților de pe valea Murășului de sus, împotriva atacurilor ce i se aduc în presă, primim dela părintele Pavel Suciu, preot în Deda, un răspuns mai lung, din care publicăm următoarele:

.... E cert, că preoțimea a adăpostit în trecut și a păstrat pentru viitor unele din comorile sufletești ale neamului nostru. Astăzi în loc de recunoștință primim chiar dela oamenii noștri bârfire și ocară. Și pentruce? Pentrucă nu vrem să servim interese egoiste și materiale.

Pe nedrept și fără vină ni se aduce cea mai ordinară ocară preoților ortodoxe din circumscripția electorală a Reghinului în foile partidului național.

În Gazeta Transilvaniei din 16 Martie a. c. dl Voicu Nițescu publică un articol «Preoții! Tovarășii liberalilor», în care se spun lucruri ce nu corespund absolut realității; ear preoții ortodoxe din jurul Reghinului îi dă cea mai nemeritată insultă când zice: «Ceialaltii pul înverendați au fost toți președinți de secții de votare în circumscripția Reghinului ca atare: Cei doi Gliga s'au îngrijit să adune în «glugă» numai voturi liberale» etc. De unde ia dl Nițescu

pe al doilea Gliga, nu știu? În realitate numai unul există, care n'a comis nici o ilegalitate. Mai vorbește același domn de un jurământ de fidelitate, pe care afirmă că l-aș fi scris și eu. Categorie răspund, că *nu l'am scris*.

În nr. 67 al Patriei din Cluj dl Voicu Nițescu aduce recunoștință cinstiților și harnicilor preoți uniți, cari i-au dat tot concursul, amintindu-i cu numele, — ear pe preoții ortodoxi, cari am fost contra d-sale, ne apostrofează prin grele și nemeritate cuvinte... Nu este însă vina noastră, dacă dl Nițescu n'a ajuns deputatul nostru. De cădere vrednic a fost: L-au trântit agitațiile lui și tovarășii politici cu cari a cuterat satele.

Din voie liberă poporul a ales, aproape cu unanimitate, pe profesorul universitar Simion Măndrescu, fiu al acestui cerc, și bărbat care mult bine ni a făcut.

Moartea ex-împăratului Carol de Habsburg

Se confirmă știrea despre încetarea din viață a lui *Carol de Habsburg*.

Știrea aceasta a produs o mare impresie în cercurile politice ungare din Budapesta. Conducătorii partidului legitimist s'au adunat la contele Andrássy pentru a delibera în această chestiune. Regentul Horthy a trimis telegrame de consolare ex-reginei Zitta în numele guvernului și al poporului unguresc.

Carol de Habsburg a murit de pneumonie infecțioasă. Lângă patul de moarte a fost ex-regina și fiul său mai mare.

Ziarul francez Le Temps comentându-și știrea despre moartea lui Carol de Habsburg, scrie că în fața morții încetează reproșurile și că în contra lui Carol nu se mai poate spune azi nimic. Să sperăm că și partizanii lui vor încheia pacea în memoria lui și nu vor redestepta prin apologii temerare resentimente. Carol s'a suit pe un tron care cerea un om extraordinar, și el n'a fost decât om comun. Căderea dinastiei a devenit irevocabilă. În orice caz e lucru sigur că împreună cu Carol a murit și o tradiție: azi nu mai există nimeni care ar putea să spună locuitorilor vechii monarhii: «eu sunt suveranul vostru și am pretenția de a continua să rămân suveranul vostru». În momentul de față nu mai există decât o peatră de mormânt la marginea unui drum, în fața căreia popoarele se desoperă și-și continuă calea lor. —

Guvernul ungar a ordonat, în urma morții ex-regelui Carol, ca toate autoritățile să arbozeze drapele de doliu. De asemenea au fost închise teatrele și numeroase alte localuri.

În Austria, moartea lui Carol n'a provocat nici o manifestație. Populația și guvernul au primit știrea cu o vădită indiferență. —

Din Funchal, Madeira, se confirmă faptul că ex-împăratul Carol și-a păstrat luciditatea până în ultimele momente. Rămășițele pământești ale defunctului au fost expuse în capela locală. Înhumarea s'a făcut Marți la cimitirul Capo-Monte. —

Presa cehoslovacă comentând moartea lui Carol, spune că era lipsit de energia necesară spre a conduce poporul maghiar. «Evenimentul actual — adaugă ziarele citate — nu va provoca nici un fel de complicații în Cehoslovacia, ear cât privește Europa centrală, curentul monarhist va scădea simțitor».

Românii ardeleni, cari au fost stăpâniți sute de ani de dinastia habsburgică, n'au ce să regrete din punctul de vedere politic, la încetarea din viață a ultimului fost monarh din casa de Habsburg.

Carol, răposatul dela Madeira, urcase tronul în împrejurări grele, când monarhia era sguduită în temelii sale. Întrăurit cu desăvârșire de împrejurimea sa, de o parte făcea războiul, de altă parte trimitea propuneri de pace dușmanilor săi. Detronat, a încercat fără întârziere să-și reocheze tronul în Ungaria; — dar aventura ultimului habsburg încoronat s'a terminat cu exiliul și cu moartea sa în singurătatea dela Funchal.

Vorbe înțelepte

Povara cea mai grea ce poartă pământul este omul nepedepsit (fără creștere).

Dr. Vasile Saftu

În momentul de a pune ziarul nostru sub presă, primim dela Brașov prin telefon dureroasa veste despre încetarea din viață a mult distinsului bărbat al bisericii noastre, *Dr. Vasile Saftu*.

Clerul și întreaga noastră societate românească pierde în părintele *Saftu* pe unul dintre cei mai vajnici apărători care în tot decursul vieții sale a dovedit cel mai viu interes, prin vorba și scrisul său, în toate actele însemnate ale bisericii și neamului românesc.

Prin lucrarea sa și prin atitudinea neînduplecată în fața dușmanilor noștri de veacuri și-a creiat monument neperitor mai cu seamă în inimile ardelenilor săi credincioși.

Superiorii săi, atât din biserică, precum și afară de biserică, au ținut să-l răsplătească după vrednicie, înălțându-l la treptele ce i se cuveneau pe bună dreptate.

La jalea pentru pierderea acestui ilustru fiu al bisericii ortodoxe se asociază astăzi toți românii de bine din țara întregită.

Părintelui *Vasile Saftu* binecuvântată să-i fie pomenirea!

Din viața mult regretatului dispărut, însemnăm următoarele:

Dr. *Vasile Saftu*, s'a născut în Brașov la 12 Iunie 1863, a studiat la școalele primare române și la gimnaziul român ortodox din Brașov, unde și-a luat și bacalaureatul în anul 1881. Dela 1881 până la 1884 a făcut studiile teologice la seminarul «Andreian» din Sibiu.

Dela 1884 până la 1888 a făcut studii teologice-filosofice și pedagogice la universitatea din Lipsa, unde a luat și titlul de doctor în filosofie în anul 1888.

În cursul anului școlar 1888/9 a funcționat ca profesor la o școală particulară în București.

Dela anul 1889/90 până la 1893/4 a funcționat ca director și profesor la nou înființatul gimnaziu real din Turnu-Măgurele. Ca cel dintâi director a avut să lupte cu foarte multe greutăți, ca să poată înființa treptat cele patru clase și catedrele cari lipseau. Cu energia, zelul și neobositul său devotament pentru gimnaziul care l conducea, a izbutit în fine să-l completeze și în anul 1893/4 să-l treacă dela comună la stat, asigurându-i astfel existența.

A funcționat ca profesor, la seminarul Andreian în Sibiu, din 4 Mai 1894 până la 1 Septembrie 1896. Ear după aceea ca paroh și protopop în Brașov. În timpul din urmă a ajuns la înalta demnitate de episcop militar. —

Înmormântarea adânc regretatului defunct se va face *Duminecă*, în Brașov.

Știrile zilei

Din Bucovina. Ziarele din Cernăuț anunță: Cheltuielile de întreținere ale școalelor ortodoxe române din Bucovina au fost puse din nou în sarcina fondului bisericesc. Se obiectează însă că averile fondului bisericesc sunt menite în primul rând pentru a satisface trebuințele *bisericii*. Admitem, că acest fond are să grijească și pentru școale și acte de binefacere. Aceasta însă numai în limitele posibilității, adică după acoperirea integrală a trebuințelor bisericii. Prin încărcarea bugetului fondului cu 3 milioane lei anual pentru trebuințele școlare, venitele acestui fond, considerabil reduse în urma reformei agrare și a crizei economice, nu ajung pentru a se spori în mod convenit salariile preoților atât de mici față de ale profesorilor secundari...

Școale primare, în Ardeal și Bănat, conform datelor mai nouă, sânt: 3409 confesionale, 1064 de stat, 418 comunale, 29 evreiești. Din

aceste 4920 de școale sânt: 3968 românești, 1095 maghiare, 397 germane, 87 slave, 29 evreiești.

Desființare. Dl C. Banu, ministrul artelor, a trimis la Cluj ordin, prin care se face cunoscut că a hotărât desființarea inspectoratului artelor din Ardeal, al cărui inspector este dl Emil Isac. Prin urmare toate chestiunile teatrale vor fi rezolvate în viitor din București.

Conferințele Asociației. *Duminecă* în 9 April a. c. după amiază la ora 6 în sala cea mare a prefecturii județene din Sibiu dl *G. Oprescu* profesor universitar în Cluj, va ține o conferință despre «*Pictorul N. Grigorescu*» însoțită cu proiecțiuni de schiopticon. Fiind vorba de pictorul nostru cel mai mare, dar cel mai puțin cunoscut, și având prilejul de a asculta la muririle unui bun cunosător și pricepător în materie, publicul e rugat să asiste în număr cât mai mare. Prețurile sânt cele obișnuite. *Biroul Asociației*.

Conferința dela Genova și ziariștii. Comuna Genova a pus la dispoziția ziariștilor palatul Patrone, care e situat aproape de palatul regal unde se țin ședințele conferinței. În această «Casă a Presei» a fost instalat un birou telefonic cu 35 de cabine; un birou telegrafic și un birou poștal. Ziariștii vor avea la dispoziție o sală de lectură, patru săli de recepție, 6 săli de lucru și un cabinet fotografic. Ei vor fi găzduți la «Allogio dei giornalisti», o casă vastă, construită de curând, care posedă 250 de camere și mai multe saloane cu ascensor. Ziariștii vor avea la dispoziție un autobuz special.

Stampilarea titlurilor. Cu începere dela 15 April 1922 și până la 15 Iunie 1922, sânt chemate la stampilare toate titlurile împrumuturilor interne și externe, contractate dela 1889 la 1913 inclusiv, împrumutul de 250.000.000 4½% aparținând supușilor aliați până la 4 August 1914, ear pentru neutri și supuși români cele aparținând până la 14 August 1916. Totuși pentru acestea din urmă, titlurile achiziționate între anii 1914 și 1916 vor fi supuse revizuirii comisiei centrale care se va pronunța definitiv asupra stampilării. Stampilarea se va face: în provincie de către o comisie compusă din administratorul financiar, directorul Băncii Naționale și președintele tribunalului.

Biblioteca amatorilor de teatru. Sub acest titlu primim cel dintâi număr al acestei biblioteci, care apare în Lugoj, sub îngrijirea dl-ului Ioan Băciu. Numărul 1 este o comedie «localisată» într'un act: *In ploaie*, și ar fi destinată să fie jucată de diletanți, — «localizarea» însă este făcută într'o limbă românească imposibilă, ear conținutul piesei este dintre cele mai banale.

La legatul Anica Oporeanu n. Sârb pentru ajutorarea copiilor săraci din Târnăvița, aplicați la meserii, administrat de Reuniunea meseriașilor români din Sibiu, au dăruit Nicolae Oporean și Ioanichie Oporean, fiecare câte 25 lei în loc de cunună peritoare pe mormântul fiului respective nepotului Niculița, reposat în 26 Martie în etate de 19 ani. Pentru prinos mulțumeste: *G. Poponea*, prezident. *Ștefan Duca*, secretar.

Revolta poporului rus. Din toate părțile Rusiei, sovietele primesc știri cu privire la revolta țărănimii și a orașelor împotriva confiscării odoarelor bisericești. La Harcov mulțimea a atacat pe agenții sovietelor cari transportau lucrurile confiscate din biserici. Unii din acești agenți au fost răniți, alții omorâți. A intervenit cavaleria și a tras mai multe focuri asupra manifestanților.

CANCELIST. În cancelaria subsemnatului află aplicare momentan un cancelist cu praxă. *Dr. Ilariu Hoadrea*, notar public, Sibiu.

Anunț. Primăria orașului Sibiu aduce la cunoștință publică, cumcă locul pentru depozitare de pământ, tencuiă și asemenea gunoi se află pe țărmul drept al Țibinului, lângă fostul teren Denk. Drumul spre acest loc de depozitare este: prin str. Păgânilor, str. Lănei, (fabrica de spodiu) pe țărmul drept al Țibinului, după stâlpii indicatori de drum poștați acolo pe drumul din spre acest loc de depozitare. Nisipul și pietrișul se va lua numai din Țibin vis-a vis de locul de depozitare mai sus menționat, 200 metri distanță dela podul căilor ferate de Turnișor. Nerespectarea acestor dispozițiuni se va pedepsi.

Nr. 80—1922

(45) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III Lunca, în protopresbiteratul Hațegului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Tel. Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea salariului dela stat.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul arătat, și până în 8 zile înainte de alegere, pe lângă încunoștiințarea subsemnatului, să se prezenteze în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Hațeg, la 22 Faur 1922.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tractului Hațeg în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. C. Popescu,
protopop.

Nr. 85—1922

(44) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Pischinț, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul arătat, și până în 8 zile înainte de alegere, pe lângă încunoștiințarea subsemnatului, să se prezenteze în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Orăștie, 1 Martie 1922.

Oficiul protopopesc ort. român al Orăștiei, în înțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa,
protopop.

Nr. 137—1922

(48) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a treia din Corbi, protopresbiteratul Avrighului, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiteral ort. rom. al Avrighului în Avrigh (poșta Avrigh) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre o Duminică sau sărbătoare la sf. biserică spre a cânta, cuvânta eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția comunei.

Avrigh, 1 Martie 1922.

În înțelegere cu comitetul parohial competent: Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Avrighului.

Ioan Cădea,
protopop.

Gospodine practice!

cereți exclusiv

Praf pentru copt „ANKER“

Zahăr de vanilie „ANKER“

Praf de budincă „ANKER“

— fiind acestea în calitate cele mai bune. —

Produsul fabricii de praf pentru copt și zahăr
(51) vanilin „ANKER“. SIBIU 3—3

Spectacole în Sibiu

La Apollo în 7 April: Maiestatea sa Moartea, dramă. În pregătire: Unde ciocărlia cântă, film sensațional. Inceputul la ora 7 și 9 seara.

Nr. 394—1921

(50) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din Sălașul de-sus, în protopresbiteratul Hațeg, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Concurenții sânt poștiți a-și înainta cererile provăzute cu toate documentele necesare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul fixat și a-se prezenta în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Hațeg, la 10 Martie 1922.

Oficiul protopresbiteral gr.or. al tractului Hațeg în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. C. Popescu,
protopop.

La Librăria arhidiecezană află aplicare

un învățăcel

Cererile sânt a se adresa: Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane în Sibiu, instruite cu documentele:

- Extras din matricula botezaților;
- Extras din matricula de nașteri;
- Certificat școlar.

Reclama este**sufletul comerțului****„PORUMBĂCEANA“, cassă de economii, societate pe acțiuni în Porumbacul-de-jos.****Convocare**

Domnii acționari ai cassei de economii «PORUMBĂCEANA», societate pe acții, conform §-lui 16 din statute, se invită la

a XXI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Porumbacul de jos, la 23 Aprilie st. n. 1922, la 3 ore după masă, în localul băncii.

OBIECTELE:

1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului 1921, raportul comitetului de supraveghiere și votarea absolutorului pentru direcțiune și comitet.

2. Deciziune asupra împărțirii profitului curat.

3. Alegerea a 3 membri în direcțiune pe 6 ani, conform §-lui 28 din statute.

4. Fixarea capitalului societar rezultat din emisiunea III. și stabilirea valorii acțiunilor la 100 Lei nominal.

5. Modificarea §-lor 4, 6, 7, 15, 19, 28, 31, 37, 39, 41, 43, 44, 46, 61, 69 din statute.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în sensul §-lui 17 din statute, sunt rugați a-și depune acțiunile eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunare la cassa societății pe lângă revers.

Acțiunile se pot depune și la institutele «Albina», Sibiu, «Furnica», Făgăraș, «Olteana», Viștea-inferioară și «Cassa de păstrare», Săliște, până inclusive 18 Aprilie, iar reversele sunt a se înainta până în 22 Aprilie st. n.

Porumbacul de jos, 26 Martie 1922.

Direcțiunea.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Activa.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1921.

Pasiva.

	Lei b.		Lei b.
Cassa în numărar	69,282.68	Capital soc. 1200 acții à Lei 50	60,000.—
Cambii de bancă	687,617.50	Fond de rezervă	38,844.78
Imprumuturi hipotecare	45,299.50	Fond de pensuni	4,677.11
Imprumuturi pe oblig. cu cavenți	211,520.50	Depuneri spre fructificare	2,236,054.38
Efecte	129,839.77	Interese transit, anticipate	9,256.75
Depuneri la bănci	389,202.15	Scopuri de binefaceri	1,711.56
Credite de Cont-Curent	828,420.—	Dividende neridicate	1,004.50
5% dela retragerea coroanelor	9,915.76	Creditori	1,121.—
Debitori	31.97	Profit curat	18,459.75
	2,371,129.83		2,371,129.83

Debit.

Contul Profit și Pierdere.

Credit.

	Lei b.		Lei b.
Interese: la depun. spre fruct.	69,470.56	Interese:	
Spese: de birou	4,260.52	dela cambii escont.	25,753.10
Salare	10,045.—	dela imprum. hipotecare	2,382.10
Competințe de timbru	115.20	dela imprum. pe oblig. cu cav.	19,210.69
Contribuțiune: directă	4,049.—	dela efecte	5,524.—
15% după int. dep. spre fruct.	9,768.65	de întârziere	2,466.53
Profit curat	18,459.75	după depuneri la bănci	28,572.99
	116,168.68	Transcrieri de acții	102.—
		Interese de Cont-Curent	25,057.34
		Proviziuni	7,099.93
			116,168.68

Porumbacul de jos, 31 Decembrie 1921.

Ioan Marinescu m. p.,
prezident.

Dimitrie Mandea m. p.,
vice-prez. și cassar.

DIRECȚIUNEA:

G. Comșa m. p. I. N. Marinescu m. p. Lazăr Stoichița m. p. I. Stoichița m. p. S. Silca m. p.

S'au revăzut și s'au aflat în consonanță cu cărțile purtate în deplină ordine.

Porumbacul de jos, 26 Martie 1922.

(58) 1—1

Alexandru Bratu m. p. Simion Grădinaru m. p. Pant. Muntean m. p. Victor Preda m. p.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.